

JEN-977
BOX 4
PACKET 39

KJØLLER, LAURITS HERMAN
1868-1953

20 S H Kjoerker

20 S H Kjoerker

Individual Questionnaire for

Biographical Record of Ministers

of the United Evangelical Lutheran Church (in America) and its parent synods:
The United Danish Ev. Luth. Church, The Danish Ev. Luth. Church Association
in America and The Danish Ev. Luth. Church in North America.

(Compiled for the Synodical Historical Archives)

Personal Data: (Please give all information you can)

Full name:

Born when: where:

Baptized when and where:

Confirmed when and where: by whom:

If immigrant, date of arrival in America: located where:

Date of ordination: where: by whom:

If not in above synods, when and where accepted as member pastor of our synod:

Retired from active ministry when: why:

Located where: occupation:

If dead, what date: where: cause:

Buried where: date:

Marriage: (1) to whom: date and place:

Wife's birthdate and place:

Her parents: location:

If wife is dead, give date:

(2) Second wife (if any; give same information about her):

Næste Gang bliver det vor Tur her i Luck at være Værter, naar vort Jubilæum skal fejres i næste Maaned. Ære være de gamle Pionerer, der trods alle Slags haarde Vilkaar dog rejste det ene Kirkehus efter det andet.

E. T. L.

Historiske Bidrag

PASTOR L. H. KJØLLER

En ihærdig Herrens Tjener har forladt os

Pastor L. H. Kjoller

Som meddelt kortelig i sidste Nummer døde Pastor Kjoller Søndag Aften d. 26. April 1953 paa Salems Alderdomshjem i Elk Horn, Iowa, hvor han havde haft sit Ophold de sidste Par Maaneder før. Han havde ikke været rask det sidste Aarstid og havde haft Anfald af og til, vistnok som Følge af Aareforkalkning. I December var han flyttet fra det nye Alderdomshjem i Blair, hvor han havde haft sit Hjem siden hans Hustru døde i 1947, og over til Avoca, Iowa, hvor hans eneste Datter Vita og Mand, Pastor

Ejner Rømer, var nylig blevet bosat som Præstefolk.

Begravelsen fandt Sted den følgende Torsdag fra Kirken i Blair, hvor han ca. 40 Aar før var Præst og hvor han og Hustru henlevede deres Otium. Samfundsformand Jersild og Kredsformand Mat. G. Christensen, Omaha, holdt hver en kort Mindetale over den afdøde Broder og mangeaarige tro Tjener i vort Kirkesamfund, Pastor Jersild ud fra Sal. 73,24 og Pastor Christensen Johs. 6,37. Stedets Præst H. C. Jørgensen oplæste Livsskitsen, nogle Hilsner og Gaver, og tilføjede nogle anerkendende Ord om den gamle Præst, der baade havde været hans Forgænger i Embedet og i flere Aar nu hans Sognebarn. Et Mandskor fra Skolen sang et Par Sange og Forsamlingen sang i engelsk Oversættelse de kendte danske Salmer, Ingemanns „Jeg lever og ved hvor længe fuldtrøst“ og J. Lassens „O Gud ske Lov det hjemad gaar.“ Svigersønnen Pastor Rømer udtalte til Slut en Tak paa Familiens Vegne. Tilstede af Familien var alle Afdødes tre efterlevende Børn, Vita Rømer, Joseph Kjøller, Mansfield, O., og John Kjøller, Council Bluffs, Ia., samt tre Børnebørn, en af Josephs tre Sønner og begge Rømers Døtre, Mildred og Alice, og deres Ægtemænd, Pastor Stanley Carlsen, Shelby, Ia., og Pastor Norlan Hanson, Owatonna, Minn. Som Ligbærere tjente Præsterne L. C. Hansen, P. C. og Theo. Jensen, C. B. Larsen, J. P. Nielsen og P. Nyholm.

Laurits Herman Kjøller var, ifl. sin Vita i Aarsberetningen af 1899, født i Nexø paa Bornholm d. 22. Dec. 1868 af Forældrene Lars Kjøller og Hustru Jensine f. Petersen, og døbt 31. Jan. 1869 i Nexø Kirke, hvor han

ogsaa blev konfirmeret 1. April 1883. Hans Forældre var gudfrygtige Folk, der søgte at bevare deres Børn i deres Daabs Pagt, men Laurids havde Uro i Sindet og voldte dem ofte Bekymring. Han havde svære indre Kampe og en stærk Higen efter at komme ud i Verden. En Lærer, der tog særlig Interesse i ham, fik ham dog skaffet Plads paa et lokalt Telegrafkontor, hvor han var i 1½ Aar. Men Ulyst dertil drev ham til at søge Beskæftigelse i København, hvor han oplevede paa nært Hold Verdenslivets Tomhed og efter fire Aars Forløb under en Strike vendte hjem, men med det Forsæt at udvandre til Amerika. Tøvende fik han sine kærlige Forældres Tilladelse og han ankom sidst i Sept. 1888 til Chicago.

Her magede Gud det saaledes, at han kom ind i den Kreds af Landsmænd, der samlede sig om den tidligere Bornholmer-Præst P. C. Trandberg, og næste Foraar blev han omvendt gennem den Forkyndelse og det Trosliv, han mødte der; samtidig følte han Kald til Arbejdet i Herrens Vingaard. Dette var saa lige til, da Pastor Trandberg som bekendt havde ved den Tid begyndt en privat Præsteuddannelseskole der, med Henblik paa den store aandelige Trang for Evangeliets Forkyndere blandt udvandrede Landsmænd her i Landet. Unge Kjøller var paa denne Skole i Skoleaarene 1889 og 1890 og mindedes med Tak den velsignelsesrige Tid han havde blandt ligesindede Kammerater der. Dog for at faa en mere grundig og alsidig Uddannelse tog han i Efteraaret 1890 paa Det danske Kirkesamfunds Trinitatis Seminarium i Blair, Nebr., og fuldendte der det forberedende Kursus i Foraaret 1893. I Sommerferien arbejdede han først i Chicago og senere som Missionær i Dwight, Ill., Egnen (Clear Creek og Peru). Sit første teologiske Studium tog han paa Weidners engelsk luthersk Seminarium i Lake View, Chicago, 1893-94. Den 2. Sept. 1894 indgik han Ægteskab med Hulda Josafine Petersen, født i Skaane 1862, opvokset i Danmark og udvandet til USA i 1882. De mødtes i Trandbergs Kreds og deres Bryllup stod i Ebenezer Kirke, Chicago. De besøgte saa Danmark til næste Juni, virkede i Dwight indtil de rejste til Blair i Efteraaret og havde deres Hjem der i fire Aar, medens han fuldendte sin teologiske Uddannelse. I Sommermaanederne var han Religionskolelærer i Blair Kirke.

Paa Kald fra Bethel Mgh. ved Dwight og Emmaus Mgh. ved McNabb, Ill., blev Kjøller ordineret af Formand G. B. Christiansen d. 6. Juni 1899 under Den for danske lutherske Kirkes Aarsmøde i Hutchinson, Minn., sammen med fire andre, Erik Hansen, Martin Th. Jensen, Jens Møller og A. P. Hansen, der alle er døde.

Kjøllers fik deres 40-aarige Virke i vor Kirkes Tjeneste paa vidt forskellige Steder. I deres første Kald var de til 1905, derpaa et Aar i Minneapolis og kom derfra til den nye danske Daneville Koloni i det nordvestlige Hjørne af Nord Dakota og i det tilgrænsende Montana, omkring Byen Westby, Mont. Her blev han Pionerpræst i udpræget Grad og de havde mange glade saavel som svære Oplevelser under primitive Levekaar og i barske Vintre. Thi Kaldet kom til at omfatte tre Menigheder, Daneville, hvor de boede, Emmaus i Coalridge

og Bethel i Fertile Twp., hvis Betjening krævede megen Kørsel med Hestebefordring. Her virkede de med Nidkærhed i 6 Aar og modtog saa Kald til Samfundets Centrum, Blair, under helt forskellige Virkekaar (nogle siger Samfundets vanskeligste) og han blev der 1911-17. Saa fik han atter Kald fra sine gamle Mghr. ved Westby, Mont., og tjente der til 1922, da han flyttede til Nabokaldet i Dane Valley ved Froid, Mont. I denne Tid tjente han tillige som Formand for N. D. Kreds, der den Gang ogsaa omfattede det voksende Arbejde i Vest Canada. Da dette Arbejde laa ham meget paa Sinde, modtog han Kald fra Standard, Alberta, allerede i 1924 og indlagde et trofast Arbejde deroppe; ogsaa udenfor sin Menighed tog han Del i nye Opgaver, saaledes Oprettelsen af West Canada Kreds i 1927 og en Ungdomsskole og et Ungdomshjem i Calgary. Aar 1929 tilflyttede han et mindre Kald i Rolfe, Iowa, og var der til 1935, da han og Hustru for tredie Gang flyttede til Westby Kaldet for at betjene det midlertidigt i de trange, tørre Aar. Han havde tillige en Farm der, som han havde udtaget som Homestead i sine første Aar og forøget ved Tilkøb. Da de i 1939 opgav aktiv Præstegerning og flyttede for tredie Gang til Blair, blev Indtægterne fra denne Farm en god Hjælp for dem. De købte deres eget lille Hjem nær vor Kirke og nød deres Børns, Børnebørns og gamle Venners Omgang og Agtelse. Ligesaa tog de stor Interesse i Skolen og vort Samfunds voksende Virksomhed. Dog blev hans elskede, nu ret svagelige Hustru syg og forlod ham ene tilbage ved sin Død d. 21. April 1947. Pastor Kjøller solgte saa sit Hus og Bohave, og efter en længere Rejse til Danmark, tog Bolig paa det nylig oprettede Good Shepherd Alderdomshjem i Blair lige ved Kirken og var der til han, som nævnt, flyttede til Datterens Hjem i Avoca.

Han overleves ogsaa af to Brødre, John L. Kjøller, i mange Aar Smed i Granville, Ill., hvor han endnu er bosat, og Past. emer. L. Peter Kjøller, der fik sin Uddannelse paa vor Skole i Blair og var Præst i vort Samfund fra 1915 til 1921 (Portland, Ore.), da han rejste til Danmark og var Andenpræst ved Vor Frue Kirke i Aalborg, hvor han fremdeles er bosat; og saa en Søster, Fru Anna Schrøder i Esbjerg. P. C. J.

Tænkt og oplevet

PINSEFESTEN

Af Pastor emer. P. Rasmussen, Drumheller, Alta.

I et dejligt Brev, som vi fik i Dag, bliver vi mindet om hvad der sker ude i Naturen, „Naar Vaaren aander paa Li og Fjeld“, at da vaagner det nye Liv med tusind Blomster igennem Dalen. Blandt hele denne Blomstervrimmel, som aander Skønhed, er der særlig een, som bærer Prisen hjem, og det er Liljekonvalen — Blommernes Blomme, Lily-of-the-Valley!

Lad den staa som et Sindbillede paa Pinsefesten, den rigeste, skønneste fuldeste af alle vore Fester, selv om ikke alle Mennesker forstaar dette og gribes deraf inderst inde i Sjælens Verden.

„Naar Vaaren aander paa Li og Fjeld“ og naar Heligaanden aander paa Menneskehjerter, saa de bliver hjertegrebne deraf, da vaagner blandt andet Forstaaelse af aandelige Ting og himmelsk Livsudfoldelse.

Det kommer saa tydeligt frem i det, som Lukas fortæller om Pinsefesten i Jerusalem, det kommer ikke mindst frem i Peters Tale den Dag. Her er aandelig Forstaaelse af hvad det hele betyder, baade Sus og Brus og de glødende Ildtunger. Det er Guddomsværk altsammen, det er Guds store Gerninger vi er Vidne til. Det er Guds Løfter fra gamle Dage, som er gaaet i Opfyldelse. „Jesus af Nazaret er en Mand, som fra Gud var godtgjort for eder ved kraftige Gerninger, derfor skal hele Israels Hus vide for vist, at denne Jesus, hvem I korsfæstede, har Gud gjort baade til Herre og til Kristus.“

Ja, nu har Peter faaet Forstaaelse af det altsammen.

Men saa kommer der ogsaa en anden betydelig Forstaaelse eller Erkendelse frem, og det er Mængdens brødebetyngede Spørgsmaal: „I Mænd, Brødre! hvad skulle vi gøre?“ Der var noget, der stak dem i Hjertet, som foraarsagede dette Spørgsmaal. Og det er ikke det værste der kan ske for et Menneske. Det kan hjælpe til at faa Pinseglæde.

Men saa er det ogsaa velsignet at kunne faa ren Besked om hvordan det skal lykkes. Og her har Peter igen det forløsende Ord: „Omvender eder og hver af eder lade sig døbe paa Jesu Kristi Navn til eders Synders Forladelse, og I skulle faa den Helligaands Gave.“ Pinse er altsaa ogsaa Omvendelse for „de, som nu toge imod hans Ord bleve døbt og der føjedes samme Dag omtrent tre Tusinde Sjæle til.“

Og saa var det tredie ved Pinsefesten den Dag: Fællesskabet om Livskilderne og Kærlighedslivet. Apostlenes Lære og Samfundet, Brødets Brydelse og Bønnerne. Paa den Maade kan vi ogsaa faa Pinse. Det ønsker vi for hverandre i Jesu Navn.

JEG VAR SYG

II: Forpint af Smerter

Af Dr. med. H. J. Schou, fhv. Overlæge ved

Nervesindssygehospitalet „Filadelfia“,

København, Danmark

Det er Aften. Det gaar mod Nat. Dagen har været lang og streng. Arbejdet sled man sig igennem og søgte overfor fremmede at skjule, at man var syg. Men hjemme hos sine egne kan man tage Masken af, og det hjælper lidt at klage sig. Nu sover de alle; rundt omkring høres de raskes rolige Aandedrag. Men selv kan man ikke sove. Fjenderne fra sidste Nat: Søvnløshed og Smerter, staar parat til at møde En, naar man gaar i Seng. Og naar alt bliver stille, faar Smerterne en frygtelig dominerende Magt. Hvor skal maa gaa hen for at skjule sig? I Begyndelsen naar de „kun“ Ens Krop, og der er en fredfyldt Plet i Sindet, hvor man ligesom kan glemme, hvor forfærdelig ondt det gør. Men langsomt har de erobret Terræn; de trænger sig nu ind over Grænsen mellem Legeme og Sjæl og erobrer den inderste Personlighed. Med Paulus kan man sukke: „Hvem skal fri mig fra dette Dødsens Legeme?“

Rev. P. C. Jensen
Blair, Neb.

The Church Bulletin

FIRST LUTHERAN CHURCH BLAIR, NEBR.

F.L.C.R.
Volume XIV

May-June, 1953

Numbers 5 and 6

The Work of the Church

THE CHURCH BUILDING PROGRAM

A year and a half ago, after much preliminary discussion, our congregation began in earnest on a program to build a new church. At that time we started a campaign to raise \$150,000.00, the Finance Committee having set up a scale of giving which, if it had been successful, would have yielded \$170,000.00. The sum of \$77,000.00 was pledged in the original drive, and later pledges have brought this figure up to a little over \$84,000.00. While this is a good deal of money it is not adequate, and so we must renew our efforts to complete the goal of \$150,000.00. It is hoped that we can do this within six months.

Meanwhile the congregation expressed its confidence in the program by voting at a special meeting on June 9, to hire an architect. This was by a vote of 75 to 23, and the choice fell on Mr. William Beuttler of Sioux City, Iowa, who drew the sketches used in the brochure printed at the inauguration of our financial drive. A model of a modernistic church produced by Mr. Edward Sessinghouse of Omaha, was offered as a possibility, and met with some approval, but it was generally felt that we would do best to stay by the traditional design.

The matter of site was not finally decided on at the June 9 meeting, since it was felt that the architect could help in deciding this to the best advantage. The Steering Committee had, however, voted 12 to 1 in favor of the lots in Pilcher's Addition, just south of Good Shepherd Home.

There will be much work for our committees to do in carrying the program through to completion, but the realization of our dream depends also, and especially on the gifts of our people. It is by no means an impossible task, and we are entirely convinced that the members of our church will find great joy and satisfaction in making the new church a reality in the not too distant future. We feel that except in a few cases, our people have passed the line of indecision, and are now ready to make an all out effort to make our dream come true. That is what it takes, **decision and determination.**

L. H. Kjoller

former Diane Petersen of Chicago, who were married in Golgotha Lutheran Church there on April 4, wish to express their sincere thanks for the response of the congregation to the Open House invitation on April 19. The young couple has gone to Chicago where they are working until Paul is inducted into the army sometime this summer.

Mrs. Mary Petersen of Eugene, Oregon, mother of Mrs. Jorgensen, is visiting at the parsonage at present.

We wish to congratulate President of Synod, Reverend Hans C. Jersild, on the occasion of having been granted an honorary doctor's degree by St. Olaf College. President Jersild is an alumnus of the institution.

We wish also to extend our congratulations and best wishes to Mr. Gerhardt Nygaard and Mr. Holger Nielsen, both members of our congregation, on the completion of their seminary course and their coming ordination.

FROM THE CHURCH RECORDS

Funerals:

Pastor Laurits H. Kjoller, who was pastor of our congregation from 1911 to 1917, and who had made his home here since his retirement in 1939, passed away at the Salem Home in Elk Horn, Iowa, on April 26. He was born at Nexø, on the Island of Bornholm, Denmark, on December 22, 1868, came to America at the age of 20, worked and studied in Chicago, coming to Blair during the 90's, where he received his theological training, being graduated and ordained in 1899. In 1894 he was united in marriage with Hulda J. Peterson. He served parishes at Dwight, Illinois, Minneapolis, Westby and Dane Valley, Montana, Standard, Alberta,

Canada, Rolfe and Callender, Iowa. He was one of the first guests in Good Shepherd Home here, entering in April, 1948, after Mrs. Kjoller had passed away on April 21, 1947. From this date until he entered Good Shepherd Home, Pastor Kjoller made a trip to Denmark and served a few months in the Indian Mission at Oaks, Oklahoma. He moved to Avoca, Iowa, at Christmas, 1952, and soon after to Salem Invalid Home at Elk Horn. The funeral service was held in the church on April 30, your pastor being assisted by President Hans C. Jersild and District President, Rev. M. G. Christensen. Burial was made in Blair Cemetery. He is survived by three children, Vita (Mrs. Einer Romer) of Avoca, Iowa; Laurets J. Kjoller of Council Bluffs, and Joseph Kjoller of Mansfield, Ohio; by five grandchildren, and three great-grandchildren.

Frederick Nicholas Soll, passed away at his home on North Walker Avenue on April 1, as a result of a heart attack. He had been ill for several months. He was born in Schleswig-Holstein on August 3, 1879, and was baptized in the Lutheran faith. He was the son of Josias Henry Soll, and came to America in 1883, where he lived in Douglas and Washington Counties. He is survived by two sisters, Minnie Soll of Blair and Mrs. Lizzie Kruse of Omaha, and by a number of nieces and nephews. The funeral was held at the Campbell Mortuary on April 4th, and burial was made in the German Cemetery south of Blair, Rev. Clifford T. Hansen officiating.

Andrew Riberholt Brock, long time business man and banker of Nebraska, and a Blair citizen for many years, passed away in his home on West Lincoln Street late on May 26. He was born on November 18, 1868 at Ans, Jutland, Den-